

”Jo, vet fröken, bara jag tänker så blir det en ros”.

Citatet är hämtat från en intervju mellan hushållningssällskapets slöjdinstructis Elin Trosell och en påsömmerska 1904. Hennes ord påvisar ett viktigt och ständigt närvarande konstnärskap hos en mästebrodds i Floda i Dalarna. Citatet belyser även essensen av en hantverkspraktik som kvinnor i generationer utfört, utvecklat och haft ekonomisk vinning av.

I Dalarnas museums samlingar, Nordiska museets samlingar, hembygdsgårdarnas samlingar och privata samlingar finns mängder av bevarade plagg från olika socknar i Dalarna. För att kunna klä sig enligt bygdens praxis krävdes förutom ekonomiska medel och goda handelskontakter också hantverkare specialiserade på bland annat knyppling, bandvävning, sömnad, stickning och broderi.

En viktig grupp av hantverkare var kvinnorna som utförde broderierna till dräkternas olika plaggtyper. Deras kunskaper om teknik, material och konstnärlighet var ett uttryck för bygdens kulturella identitetsskapande men också en inkomstkälla till hushållet. Brodöserna var i många fall specialister och hade, inom bygdens lokala formspråk, frihet att skapa sin egen stil som verkade som varumärke i konkurrens med andra som utförde motsvarande objekt.

I Floda socken i Dalarna blev den lokala broderikonsten ”påsom” att bli viktig i framtagningen och utvecklingen av Flodadräkten. Tekniken har en brokig historia och broderimotiven har förändrats genom tiderna. Redan i början av 1800-talet, möjligen ännu tidigare, broderades enkla slingor och stiliserade blom-, stjärn-, kryss och rombformer på en del dräktplagg. Broderierna var gjorda på fri hand och garnerna var växtfärgade i rött, blått, gult och grönt.

Under 1860-talet importerade man mjuka garner färgade med syntetiska färger i starka kulörer och nyanser som rosa, lila, blått och rött. Garnet hette zephyrgarn och gav inspiration till nya uttryck och blomstermönster och broderierna fick breda ut sig pompösa motiv.